

Ysane 3:2

Ysane socken, Sölvesborgs kommun

Särskild arkeologisk utredning, steg 2

Blekinge museum rapport 2004:1
Mikael Henriksson

Bakgrund

Sölvesborgs kommun påbörjade under hösten 2003 anläggandet av en miljödamm inom fastigheten Ysane 3:2, Sölvesborgs kommun (Bilagor 1-2). Då schaktningar påbörjades utan att tillstånd inhämtats eller samråd skett med länsstyrelsen enligt kulturminneslagen stoppades anläggningsarbetet av länsstyrelsen 2003-10-06. Länsstyrelsen ansåg att dammens placering utgjorde ett intrång på fornlämningsområdet, tillhörande den registrerade hög vilken ligger i direkt anslutning till exploateringsområdets norra del. Enligt beslut från länsstyrelsen (Lst. dnr. 431-7922-03) genomförde därför Blekinge museum en fördjupad arkeologisk utredning inom arbetsområdets nordligaste del.

Fig.1 – ”Högområdet” mot nordväst med Ryssberget i bakgrunden.

Topografi och fornlämningsmiljö

Utredningsområdet låg i en svag västsluttning, ner mot den numera utdikade sjön Vesan. Markpartiet ligger strax under 5 m.ö.h., i direkt anslutning till väg E22. Området utgörs idag uteslutande av åkermark och under matjordslagret består jordarten huvudsakligen av sand.

Vägsträckningen har vid ett par tillfällen under senare år utretts inom ramen för projektering inför en eventuell, fortsatt utbyggnad av väg E22. I samband med dessa undersökningar har även den nu aktuella lokalen uppmärksamats och man har då konstaterat att den ligger i direkt anslutning till bra boplatslägen (Aspeborg, H. &

Persson, E. 1999:1 s.9 ff. resp. 1999:2). Direkt över en nutida ägo gräns, strax norr om det aktuella exploateringsområdet, sträcker sig en flack förhöjning i åkermarken (se fig.1). Såväl i samband med fornminnesinventeringen som vid senare utredningar har det understrukits att denna höjd kanske utgör möjliga rester av en utplöjd gravhög. Inför anläggandet av miljödammarna i området genomförde Wallin kulturlandskap och arkeologi en arkeologisk utredning på beställning av Sölvesborgs kommun. Vid fastigheten Ysane 3:2 rekommenderades exploatören att flytta dammen ett stycke (Olsson, M. 2003 s.9), varvid direkt påverkan på den förmodade högresten kunde skjutas på framtiden och till kommande exploateringskedan.

Fig.2 – Västra delen av undersökningsområdet mot norr.

Utredningens genomförande

Vid tiden för utredningens genomförande hade större delen av de undersökningsbara ytorna inom exploateringsområdet redan banats av. Av denna anledning antog utredningen därför formen av en efterundersökning inom de redan schaktade ytorna samt deras absoluta närområde. Vidare genomfördes sökschaktning vid arbetsområdets nordligaste gräns. Tre schakt drogs i nord-sydlig riktning, i direkt anslutning till den förmodade högens yttersta område. Dessutom lades ett längre referensschakt cirka 80 meter längre åt öster, helt nära väg E22 (se Bilaga 1).

Fig.3 – Överblick mot norr, schaktning parallellt med väg E22.

Resultat

Den okulära besiktningen av de redan avbanade exploateringsytorna visade snart att inga arkeologiskt intressanta spår av anläggningar eller lager gick att påvisa på platsen. Inte heller några lösfynd påträffades i samband med denna inledande snabbinventering.

I det längre referensschaktet framkom den opåverkade sanden på 0,25-0,30 m. djup. Mindre omfattande stråk av lera påträffades på ett par platser under matjordsskiktet och tolkades hänga samman med sentida dräneringsarbeten.

Inte heller i de tre övriga sökschakten framkom några antikvariskt intressanta lämningar. Matjordens mäktighet tilltog av naturliga skäl närmare höjden och schaktdjupet uppgick till 0,45 – 0,60 m., varefter en orörd, gulorange till vit sand vidtog. Enbart ytterst perifera delar av förhöjningen kom att beröras av schaktning i det aktuella undersökningsskedet. Av denna anledning gick det inte att avgöra ifall det faktiskt rörde sig om resterna av en gravhög. Inte heller sondering med markundersökningskäpp eller besiktning av den plöjda åkerytan norr om ägo gränsen bidrog till att klargöra höjdens status.

Referenser

Aspeborg, H. & Persson, E., 1999:1. Väg E22 sträckan Sölve – Trensåm. Arkeologiska

utredning steg 1. *Riksantikvarieämbetet UV Syd Rapport 1999:33*

Aspeborg, H. & Persson, E., 1999:2. Väg E22, alternativa sträckningar kring Ekengård och Pukavik, Ysane socken. Arkeologiska utredning steg 1. Kompletterande arkeologisk utredning *Riksantikvarieämbetet UV Syd Rapport 1999:38*

Olsson, M. 2003. Siretorp 1:1 m.fl. Mjällby socken. Arkeologisk utredning. *Wallin kulturlandskap och arkeologi rapport 2003:2*

Administrativa uppgifter

Blekinge museums dnr: 140-0786-03

Länsstyrelsens dnr och datum för beslutet: 431-7922-03, 2003-10-15

Undersökningstid: 2003-10-16 till 2003-10-16

Personal: Mikael Henriksson

Läge: Ekonomiska kartans blad 3E3f

Koordinater i RT-90 för undersökningsytans sydvästra hörn x 6217518 y 1427660

Dokumentation: Digitala data samt fotografier förvaras i Blekinge museum.

Inga fynd tillvaratagna

Bilagor

Bilaga 1 – Ekonomiska kartans blad 3E3f med undersökningsområdet.

Bilaga 2 – Planritning för miljödam.

Figurförteckning

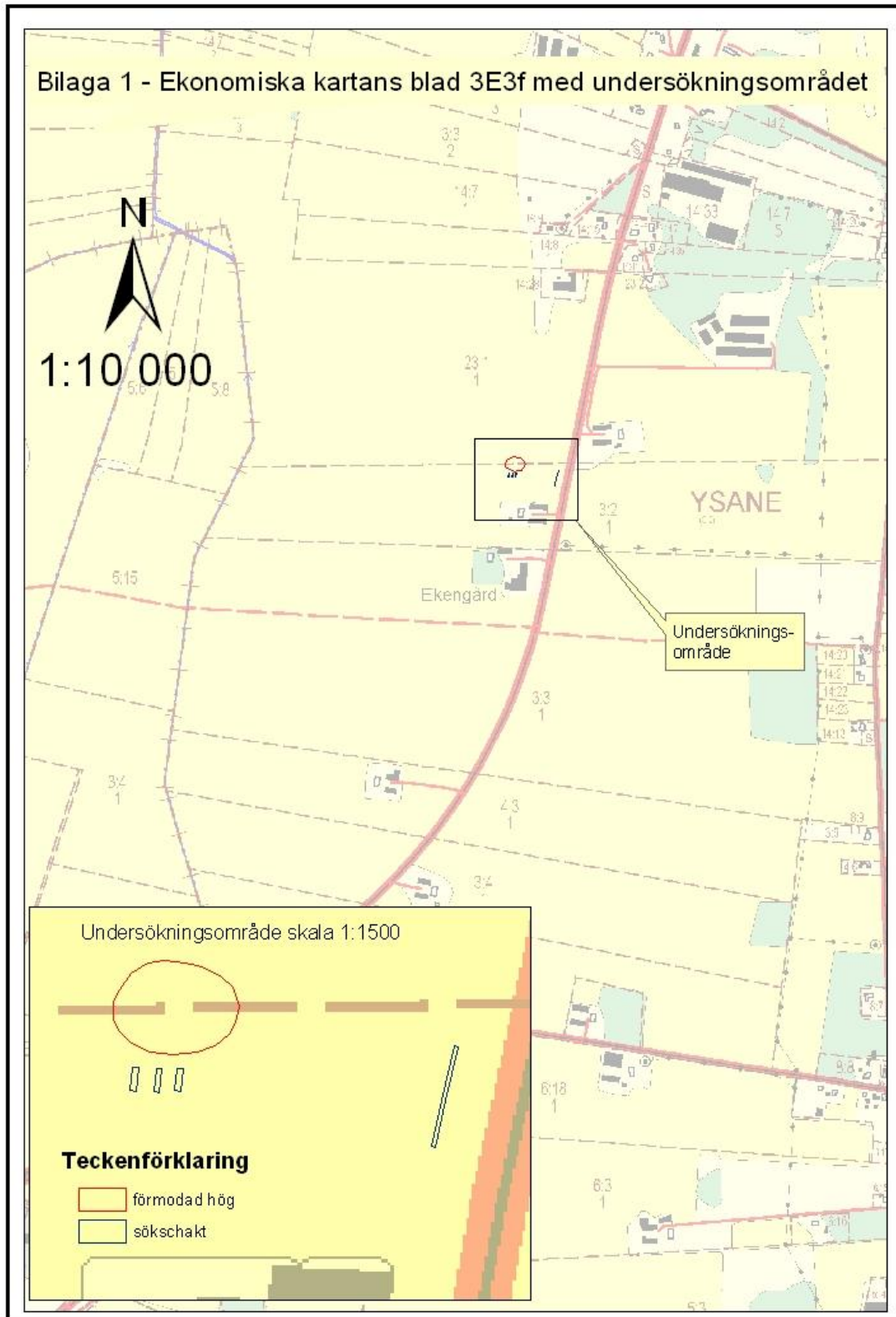
Fig.1 – ”Högområdet” mot nordväst med Ryssberget i bakgrunden.

Fig.2 – Västra delen av undersökningsområdet mot norr.

Fig.3 – Överblick mot norr, schaktning parallellt med väg E22.

Bilaga 1 – Ekonomiska kartans blad 3E3f med undersökningsområdet.

Bilaga 1 - Ekonomiska kartans blad 3E3f med undersökningsområdet

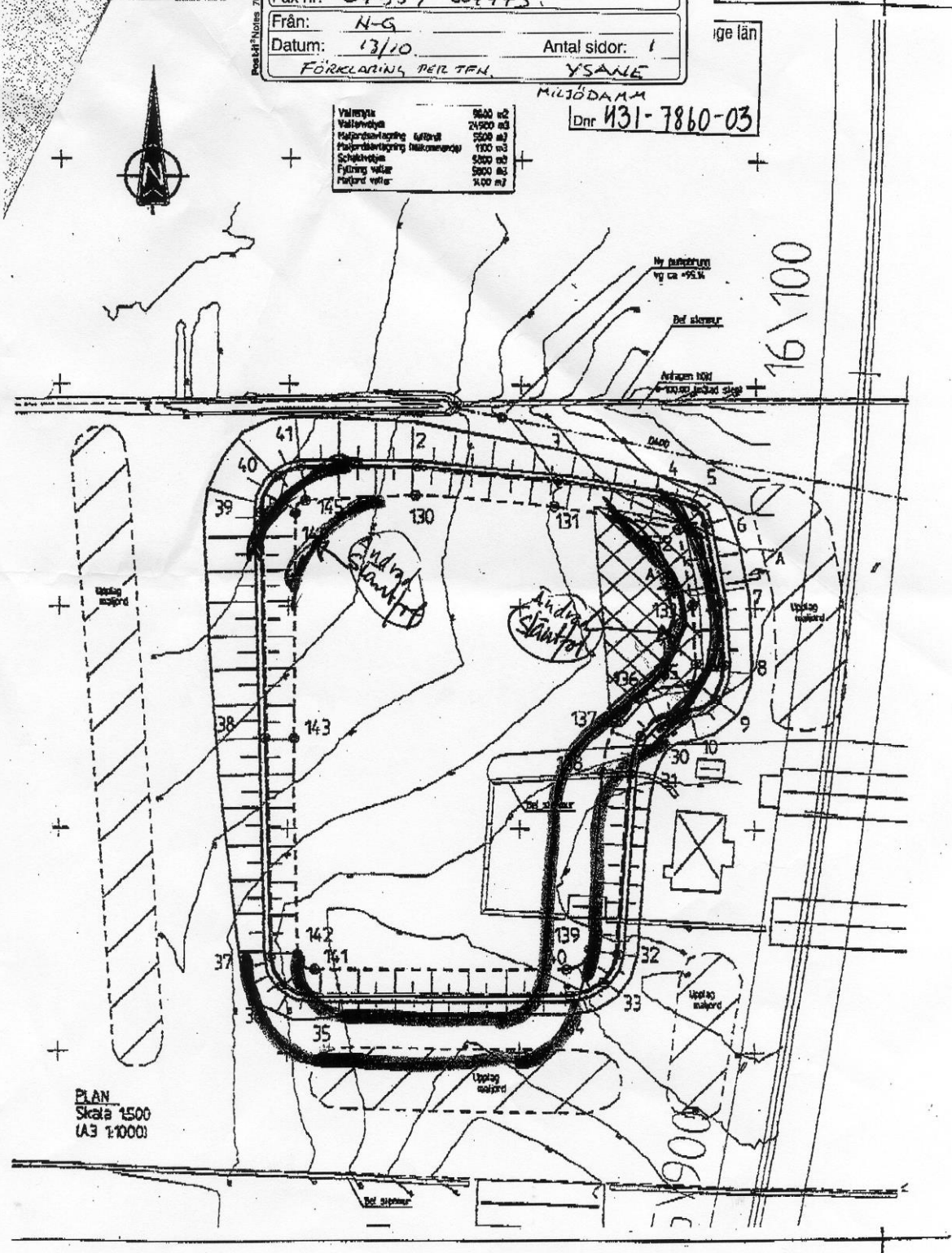
Bilaga 2 – Planritning för miljödamm.

Till: **THOMAS PERSSON B.L. MUSEUM**
 Fax nr: **0455 / 304973**
 Från: **H-G**
 Datum: **13/10** Antal sidor: **1**
 FÖRKLARING PER TFN. **YSANE**

Perstift Notiser 7989

Valvånga	9600 m ²
Valvångsvägar	24500 m ²
Markförslutning K1200	2500 m ²
Markförslutning K1200/1000	1100 m ²
Schaktvägar	5000 m ²
Fyllning vägar	5800 m ²
Markvägar	4000 m ²

MILJÖDAMM
Dnr **431-7860-03**

PLAN
Skala 1:500
(A3 1:1000)